

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce **M. B.**, zastoupeného Mgr. Leonidem Kushnarenkem, advokátem se sídlem Praha 1, Politických vězňů 1272/21, proti žalované **Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2013, č. j. 4 A 65/2013 - 28,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2013, č. j. 4 A 65/2013 - 28, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Leonidu Kushnarenkovi **se určuje** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 8.228 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 9. 9. 2013, č. j. CPR - 9601 - 3/ČJ-2013 - 930310 - V242 (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla žalovaná odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 8. 7. 2013, č. j. KRPA -254865/ ČJ-2013-000022, kterým bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění. Doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na jeden rok a její počátek byl

podle § 118 odst. 1 citovaného zákona stanoven od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území ČR. Podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla žalobci určena doba k vycestování z území ČR do 10 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Podle § 120a odst. 1 citovaného zákona bylo dále rozhodnuto, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 téhož zákona. Rozhodnutí žalované napadl žalobce u Městského soudu v Praze žalobou; ten ji rozsudkem ze dne 6. 12. 2013, č. j. 4 A 65/2013 - 28, zamítl.

Městský soud vycházel z obsahu správního spisu, dle kterého bylo dne 8. 7. 2013 zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění žalobce. Z žalobcova cestovního dokladu bylo zjištěno, že disponoval povolením k pobytu v době od 17. 5. 2012 do 4. 11. 2012. Dále bylo zjištěno, že žalobce dne 20. 10. 2012 požádal o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání; toto řízení však bylo rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 21. 1. 2013, č. j. OAM-67476-7/DP-2012 (v právní moci od 21. 2. 2013), zastaveno, neboť žalobce, jako žadatel, neodstranil ve stanovené lhůtě vady žádosti.

Žalobce v žalobě především zpochybňoval dobu, po kterou se měl na území ČR zdržovat neoprávněně. Tato doba byla správními orgány stanovena od 22. 2. 2013 do 8. 7. 2013, žalobce však tvrdil, že mu rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 21. 1. 2013 (s jehož právní mocí je spojován počátek neoprávněného pobytu) nebylo doručeno. Městský soud z kopie předmětného rozhodnutí Ministerstva vnitra a kopie doručanky, založených ve správním spisu, vzal za prokázané, že zásilka byla žalobci vhozena do schránky, neboť si ji nevyzvedl ve stanovené lhůtě. Rozhodnutí Ministerstva vnitra tak bylo doručeno fikcí dle § 20 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Pokud žalobce namítal, že se v době doručování nenacházel v místě svého pobytu na území ČR, měl vůči orgánu, které dané řízení vedl, tj. vůči Ministerstvu vnitra, postupovat podle § 24 odst. 2 správního řádu. Žalobce nicméně nedoložil, že by takto postupoval a že by se domohl určení neplatnosti doručení. Správní orgány v řízení o vyhoštění přitom vycházely ze skutečností doložených pravomocným rozhodnutím Ministerstva vnitra o zastavení řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu; nemohly samy posuzovat, zda uvedené rozhodnutí bylo doručeno nebo nebylo. Žalobce sice znovu požádal o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podle § 44a zákona o pobytu cizinců za účelem zaměstnání dne 6. 6. 2013, řízení o této žádosti však bylo rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 23. 6. 2013, č. j. OAM-32137-3/DP-2013 (v právní moci od 18. 7. 2013), zastaveno podle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalobce totiž podal tuto žádost, ač k jejímu podání nebyl oprávněn, neboť předchozí řízení bylo pravomocně zastaveno dne 21. 2. 2013. Doručení tohoto rozhodnutí žalobce nezpochybňoval; podle městského soudu je tedy zřejmé, že mu muselo být známo, že na území ČR pobývá bez povolení k pobytu.

Městský soud tak uzavřel, že skutkový stav věci byl v řízení o správním vyhoštění zjištěn správně. Žalobce na území ČR pobýval bez povolení k pobytu, což bylo správními orgány objektivně zjištěno, a žalobci se tato skutková zjištění vyvrátit nepodařilo. Tvrdil sice, že podá odvolání proti oběma shora zmiňovaným rozhodnutím Ministerstva vnitra, to však městskému soudu nedoložil.

pokračování

Žalobce dále namítal, že žalovaný nepřihlédl k tomu, že má v ČR družku a dítě; správní vyhoštění tak mělo představovat zásah do jeho soukromého a rodinného života. Městský soud zjistil, že tato tvrzení uplatnil žalobce poprvé až v žalobě, přitom je nikterak nekonkretizoval ani nedoložil. V řízení o správním vyhoštění se o družce a dítěti vůbec nezmiňoval; uvedl jen, že je svobodný, v ČR nemá žádnou osobu, vůči níž by měl vyživovací povinnost, a že mu nic nebrání ve vycestování a vycestuje dobrovolně. Pokud se tedy správní orgány nezabývaly zásahem do soukromého a rodinného života žalobce z toho hlediska, zda má na území ČR družku a dítě, nelze jim ničeho vyčítat, neboť bylo na žalobci, aby tuto skutečnost ve správním řízení uvedl. Jestliže tak žalobce neučinil, nelze to dávat k tíži žalovanému.

Rozsudek městského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, opírající se o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel především uvedl, že městský soud nevyhodnotil správně fakt, že správní orgány nepostupovaly v souladu se zákony a ostatními právními předpisy tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak jim to ukládá § 2 odst. 1 a § 3 správního řádu.

Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 21. 1. 2013, kterým bylo zastaveno řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nebylo stěžovateli nikdy doručeno (obdržel pouze rozhodnutí datované dnem 23. 6. 2013) a nemohlo tedy nabýt právní moci dne 21. 2. 2013. Po stěžovateli ministerstvo žádalo doplnění podkladů k jeho žádosti, čemuž stěžovatel vyhověl a dokumenty odeslal dne 16. 2. 2013; považoval tím tedy svou žádost za kladně vyřízenou. Ministerstvo si muselo být vědomo toho, že doručováním rozhodnutí fikcí zkrátí stěžovatele na jeho procesních právech, neboť se o jeho existenci vůbec nedozví. Přitom bylo zjevné, na jaké adrese se stěžovatel zdržuje, neboť z ní i odesílal podklady pro účely předmětného řízení. Ministerstvo vnitra tak porušilo § 20 správního řádu ve věci řádného doručení písemnosti a správní orgány v řízení o správním vyhoštění pro ověření této skutečnosti, na které závisí platnost pobytového oprávnění stěžovatele, neudělaly nic. Stěžovatel nemohl rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 21. 1. 2013 převzít, neboť se prokazatelně v té době nacházel na Ukrajině. Nedoručení písemnosti tak bylo způsobeno závažnými důvody, spočívajícími v pobytu stěžovatele mimo území ČR. Ministerstvo tedy mělo provádět doručování také současně do domovského státu na adresu uvedenou v žádosti stěžovatele. Jakkoli stěžovatel v zásadě nezpochybňuje závěr městského soudu, že rozhodnutí Ministerstva vnitra bylo doručeno fikcí, bylo-li vhozeno do schránky poté, co si jej stěžovatel nevyzvedl v úložní době, je přesvědčen, že § 20 odst. 1 správního řádu má několik možností doručování, které se mohou doplňovat a kombinovat. Ministerstvo tak mělo respektovat adresu pro doručování v ČR i adresu místa trvalého pobytu stěžovatele na Ukrajině. Není na vůli správního orgánu určovat, kam bude účastníku řízení doručovat, ale záleží na podmínkách konkrétního řízení.

Jestliže rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 21. 1. 2013 nebylo stěžovateli doručeno, nemohlo nabýt právní moci, a stěžovatel tak pobývá na území ČR v souladu

s právními předpisy. To, že stěžovatel o svém údajně neoprávněném pobytu na území ČR nevěděl, je podpořeno i tím, že k jeho zadržení policií došlo na pracovišti Ministerstva vnitra, kam se dostavil, aby zjistil, jaký je výsledek řízení o jeho žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.

Podle stěžovatele se rozhodnutí Ministerstva vnitra rovná rozhodnutí o zrušení pobytu, což městský soud nezohlednil a postupoval přepjatě formalisticky. Stěžovatel odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu, ve které je akcentován zákaz přepjatého formalismu a sofistikovaného odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. V jeho případě mělo též dojít k porušení zásady přiměřenosti, zakazující nadbytečné použití jinak racionálně zvolených nástrojů regulace.

Stěžovatel dále poukazuje na to, že již dne 8. 8. 2012 podal žádost o udělení povolení k trvalému pobytu. Touto skutečností se však městský soud ve svém rozhodnutí vůbec nezabýval. Z titulu této podané žádosti mu přitom byla založena fikce oprávněného pobytu.

Dále stěžovatel uvedl, že rozhodnutí o správním vyhoštění zasahuje podstatným způsobem do jeho soukromého a rodinného života, neboť má na území ČR družku a dítě. Tato skutečnost není v napadeném rozhodnutí vůbec zkoumána a městský soud pouze uvedl, že takové tvrzení bylo poprvé uvedeno až v žalobě. Jestliže však uložené správní vyhoštění nepřiměřeně zasahuje do soukromého a rodinného života stěžovatele, nemělo být podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vůbec vydáváno. Správní orgány se též nedostatečně vypořádaly s § 174a zákona o pobytu cizinců.

Stěžovatel konečně namítl i to, že pokud mu v rozhodnutí o zastavení řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebyla stanovena povinnost opustit území ČR, nebylo na místě mu ukládat tak přísnou sankci, jakou je správní vyhoštění na dobu jednoho roku. Samotná doba uloženého správního vyhoštění je podle stěžovatele nepřezkoumatelná a nepřiměřená.

V rámci doplnění kasační stížnosti stěžovatel též požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaná ve vyjádření kasační stížnosti uvedla, že se ztotožňuje s rozsudkem městského soudu a navrhla kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti zpochybňuje jednak naplnění podmínek pro správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, jednak i způsob,

pokračování

jak byl vyhodnocen dopad správního vyhoštění do jeho soukromého a rodinného života podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců platí, že *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.* Správní orgány v nyní projednávané věci vycházely z toho, že stěžovatel pobýval na území ČR bez platného povolení k pobytu v období od 22. 2. 2013 do 8. 7. 2013. To stěžovatel popírá s tím, že jím vyvolané řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebylo dosud pravomocně skončeno, a tedy stále pobývá na území ČR oprávněně (§ 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, ve spojení s § 47 odst. 2 tohoto zákona); poukazuje též na fakt, že již dne 8. 8. 2012 podal žádost o povolení k trvalému pobytu, ze které také dovozuje fikci oprávněného pobytu na území ČR.

Pokud jde o námitky vztahující se k řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, lze konstatovat, že ty byly již spolehlivě vyvráceny zjištěními správních orgánů i argumentací městského soudu. Snaha stěžovatele, aby správní orgány v řízení o správním vyhoštění zohlednily okolnosti mající původ v jiném správním řízení, nemohla obstát. Stěžovatel se snažil v řízení o správním vyhoštění bránit argumentací směřující k tomu, že mu rozhodnutí o zastavení řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebylo nikdy doručeno. Žalovaná ve svém rozhodnutí uvedla, že je rozhodnutím o zastavení řízení vázána a nepřísluší jí přezkoumávat jeho správnost či zákonnost, neboť jde o rozhodnutí pravomocné. I přesto se vypořádala s námitkou nedoručení rozhodnutí o zastavení řízení, opatřila si kopie z příslušného správního spisu a na základě těchto podkladů jednoznačně konstatovala, že uvedené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu. Uvedené závěry podpořil i městský soud, který na základě správního spisu konstatoval, že písemnost byla stěžovateli skutečně vhozena do schránky poté, co si ji v úložní době nevyzvedl.

Tento přístup městského soudu je zcela v souladu s judikaturou zdejšího soudu, který v obdobné věci, v rozsudku ze dne 30. 4. 2012 č. j. 4 As 5/2012 – 22, konstatoval, že „[v] řízení o přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele uloženého z důvodu neoprávněného pobytu na území České republiky nelze podrobit přezkumu předcházející rozhodnutí o zrušení jeho povolení k dlouhodobému pobytu. I přes vzájemnou obsahovou návaznost se tato rozhodnutí vyznačují odlišným předmětem a obsahem, řízení k jejich vydání jsou prováděna v intencích jiných právních norem a jejich vyústěním je vydání dvou různých správních rozhodnutí, přičemž každé z nich je samostatně přezkoumatelné ve správním soudnictví (§ 65 odst. 1 a § 75 odst. 2 s. ř. s.).“ Tento právní názor lze přiměřeně vztáhnout i na nyní projednávaný případ, kdy bylo řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (tedy typově rozhodnutí, kterým se řešil pobytový status cizince na území ČR, obdobně jako tomu bylo v citovaném judikátu) zastaveno podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu. Bylo primárně věcí stěžovatele zajímat se o svůj pobytový status a nedopustit, aby bylo řízení o prodloužení jeho dlouhodobého pobytu zastaveno. Podal-li sám (včas) žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, musel si být

vědom toho, že jeho další pobyt na území ČR závisí právě na výsledku tohoto řízení, čemuž měla odpovídat i jistá obezřetnost při vycestování mimo území ČR v době vyřizování této žádosti (stěžovatel tvrdí, že v době doručování pobýval na Ukrajině). Rozhodnutí o zastavení řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu bylo stěžovateli doručováno podle § 20 a násl. správního řádu, přičemž došlo k doručení fikcí podle 24 odst. 1 správního řádu. Stěžovatel však měl i za této situace procesní prostředky, jimiž se vzniklou situaci mohl pokusit zvrátit. Nejvyššímu správnímu soudu nejsou známy podrobnosti správního spisu ve věci řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, a nebude tak spekulovat o tom, jaký konkrétní procesní postup měl stěžovatel zvolit; pro posouzení nyní posuzované věci to není ani relevantní. Pouze *obiter dictum* lze uvést, že stěžovateli se (při vědomí toho, že zmiňované usnesení bylo doručeno fikcí – viz obsah správního spisu) nabízel minimálně postup dle § 24 odst. 2 správního řádu, spočívající v podání žádosti o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena; stěžovatel mohl případně žádat též o prominutí zmeškání úkonu (v tomto případě podání odvolání proti rozhodnutí o zastavení řízení) podle § 41 správního řádu. Pokud by byl skutečně přesvědčen, že mu dané rozhodnutí nebylo vůbec řádně doručeno (jak tvrdí i v kasační stížnosti), a tedy ani nenabylo právní moci, mohl (jako účastník spadající do kategorie vymezené v § 27 odst. 1 správního řádu) podat bez dalšího odvolání, způsobem předvídaným v ustanovení § 84 odst. 1 věty první správního řádu. Žádným z naznačených postupů se nicméně stěžovatel proti zastavení řízení nebránil, respektive žádnou takovou skutečnost v soudním řízení nedoložil, ač tvrdil, že odvolání podá. Nevyužití popsanych institutů rozhodně nelze zhojit v následném řízení o správním vyhoštění, respektive na něj navazujícím soudním přezkumu. Pokud stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že mu mělo být rozhodnutí o zastavení řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu doručováno i na jeho adresu na Ukrajině, kde v té době pobýval, jedná se opět o námitku, která má svůj původ v jiném řízení než v řízení o správním vyhoštění. Nadto se jedná o tvrzení, které stěžovatel uplatnil poprvé až v řízení o kasační stížnosti; k takto uplatněné námitce Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 5 s. ř. s. nepřihlíží.

Tvrdí-li stěžovatel v této souvislosti, že řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu bylo zastaveno pro nedoložení požadovaných dokladů, ač správnímu orgánu byly tyto doklady dne 16. 2. 2013 odeslány, jde opět o argumentaci upínající se k jinému řízení, než jaké je nyní předmětem kasačního přezkumu. Ani touto námitkou se tak Nejvyšší správní soud nemůže v rámci přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění vůbec zabývat.

Jakkoli je možné z výše uvedených důvodů konstatovat, že v důsledku pravomocného zastavení řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu stěžovatel pozbyl oprávnění k pobytu na území ČR v tomto pobytovém režimu [na čemž by ničeho nemohla změnit ani jeho další žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, kterou podal dne 6. 6. 2013, kdy řízení o ní bylo zastaveno rozhodnutím ze dne 23. 6. 2013 podle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců (v právní moci od 18. 7. 2013)], nelze odhlédnout od toho, že stěžovatel v odvolání, žalobě i kasační stížnosti konzistentně tvrdil další skutečnost, která mohla mít vliv na oprávněnost jeho pobytu na území ČR. Stěžovatel se totiž dovolával toho, že již dne 8. 8. 2012 podal

pokračování

žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, o které nebylo v době řízení o správním vyhoštění rozhodnuto. Uvedenou žádost stěžovatel podal ještě v době, kdy měl na území ČR dosud povolení pobyt (povolení k dlouhodobému pobytu měl vydáno do 4. 11. 2012). Správní orgán prvního stupně tuto skutečnost reflektoval, když uvedl, že dne 8. 8. 2012 stěžovatel podal žádost o povolení k trvalému pobytu pod č. j. OAM-17445/TP-2012 a že o této žádosti nebylo dosud rozhodnuto. Žalovaná pak k vznesené odvolací námitce uvedla, že je-li stěžovateli vytýkán neoprávněný pobyt na území ČR od 22. 2. 2013 do 8. 7. 2013, je jeho argumentace žádostí o povolení k trvalému pobytu ze dne 8. 8. 2013 (s níž by měla být spojena fikce oprávněného pobytu), již bezpředmětná. Ke stejné žalobní námitce se městský soud vůbec nevyjádřil, tj. nezhodnotil, zda podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu dne 8. 8. 2012 mohlo stěžovateli založit oprávnění k pobytu na území ČR, případně na základě jakého institutu a ustanovení zákona o pobytu cizinců. Městský soud se nevyjádřil ani k tomu, jak tuto odvolací námitku vypořádala žalovaná, ač je zcela evidentní, že při jejím hodnocení zaměnila datum podání uvedené žádosti, což determinovalo i způsob, jakým byla vypořádána. Poukazuje-li tedy stěžovatel v kasační stížnosti výslovně na to, že se městský soud jím uplatněným žalobním bodem vůbec nezabýval, nelze než konstatovat, že se prvoinstanční soud skutečně dopustil procesního pochybení, neboť nevyčerpal celý obsah žaloby a opomenul se vyjádřit k námitce, která mohla být relevantní pro zodpovězení otázky, zda správní orgány správně vyhodnotily (ne)oprávněnost stěžovatelova pobytu na území ČR. Jakkoli totiž zákon o pobytu cizinců s podáním žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu nespojuje automaticky pobytové oprávnění cizince do doby vyřízení této žádosti, mohl stěžovatel, poté, co jeho žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu nebylo vyhověno, setrvat legálně na území ČR za podmínek vyplývajících z ustanovení § 33 odst. 1 písm. c) citovaného zákona. Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že stěžovatel výslovně poukazoval pouze na svou žádost o vydání povolení k trvalému pobytu a nikoli též na to, že (zda) v této souvislosti požádal (po zastavení řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu) též o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, jelikož však možné konsekvence spojené s jím namítanou žádostí o vydání povolení k trvalému pobytu zůstaly ve správním řízení bez jakéhokoli relevantního vypořádání, měl se touto otázkou zabývat městský soud.

Vyřešení této právní otázky přitom může mít přímý dopad na samotnou aplikovatelnost § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců na stěžovatelův případ. Nejvyšší správní soud se k této otázce sám vyjadřovat nemůže, neboť by tím nahrazoval vlastní rozhodovací činnost městského soudu, což mu nepřísluší. Lze tak uzavřít, že se městský soud dopustil vady řízení, která mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, a je tak naplněn kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Popsaná procesní vada však Nejvyššímu správnímu soudu nebrání, aby se vyjádřil i k ostatním kasačním námitkám stěžovatele.

Stěžovatel, stejně jako v žalobě, tvrdí, že si (s ohledem na shora konstatovanou skutkovou situaci) nebyl vědom porušení svých povinností vyplývajících ze zákona o pobytu cizinců. Tato argumentace je lichá. Městský soud v odůvodnění svého rozsudku správně akcentoval fakt, že při úvaze o naplnění podmínek správního vyhoštění je

rozhodující pouze objektivně zjištěný fakt, že cizinec se na území ČR zdržuje neoprávněně. Smyslem správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců je totiž snaha zamezit dalšímu pobytu cizince, který na území pobývá bez víza či bez platného povolení k pobytu, ač k tomu není oprávněn. To, zda cizinec o svém neoprávněném pobytu věděl či nikoliv, tj. zda pobýval na území ČR bez oprávnění zaviněně či se do této situace dostal z jakéhokoli důvodu, byť i nezávislého na jeho vůli, je z hlediska zákonných podmínek pro uložení správního vyhoštění irelevantní.

Stěžovatel též namítal, že správní orgány nedostatečně zkoumaly, zda správní vyhoštění nepředstavuje zásah do jeho soukromého a rodinného života, ve smyslu ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje se závěry městského soudu, který konstatoval, že nelze přičítat k tíži správních orgánů nezohlednění tvrzeného rodinného života stěžovatele, neboť stěžovatel se o své družce a dítěti ve správním řízení vůbec nezmínil. Lze k tomu doplnit, že tato argumentace stěžovatele se jeví být spíše účelovou, neboť k existenci svého rodinného života na území ČR stěžovatel neuvedl nic bližšího, ničím ji nedoložil a poprvé tato tvrzení vznesl až v řízení před soudem. Pokud by se jednalo o tvrzení pravdivá, stěžovatel by jistě minimálně uvedl jména své družky a dítěte, vyjádřil by se k tomu, zda s nimi žije ve společné domácnosti, jak se podílí na výchově svého dítěte, atd. Na podporu těchto tvrzení by taktéž navrhl provedení důkazů. Nic z toho stěžovatel neučinil, a proto se Nejvyšší správní soud touto argumentací dále nezabýval.

Konečně stěžovatel vznesl námitku, že stanovení doby správního vyhoštění v rozsahu jednoho roku považuje za nepřezkoumatelné a nepřiměřené. Vzhledem k tomu, že uvedené tvrzení stěžovatel neuplatnil v žalobě, ač mu v tom zjevně nic nebránilo, jedná se podle § 104 odst. 4 s. ř. s. o kasační důvod nepřípustný; k takto uplatněné kasační námitce se Nejvyšší správní soud nemůže vyjádřit. Stejně je nutno nahlížet i na námitku nedostatečného vypořádání § 174a zákona o pobytu cizinců ve správním řízení.

Všechny výše uvedené skutečnosti lze tedy shrnout tak, že i přes částečnou nepřípustnost, respektive nedůvodnost kasační stížnosti je (z důvodů popsaných výše) naplněn kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a zdejšímu soudu tak nezbylo, než napadený rozsudek městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1, věta první před středníkem s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 3, věta první s. ř. s.).

Součástí doplnění kasační stížnosti byla též žádost stěžovatele, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci samé bez odkladu poté, co byly odstraněny nedostatky kasační stížnosti a učiněny všechny procesní úkony, směřující k projednání a rozhodnutí věci, o tomto návrhu již samostatně nerozhodoval. Nadto nelze přehlédnout, že stěžovatel neuvedl v tomto návrhu jediný důvod, který by takový postup odůvodňoval; zdejší soud by proto musel stěžovatele vést k upřesnění tohoto návrhu, což by s ohledem na rychlé rozhodnutí ve věci samé nebylo účelné.

pokračování

Nejvyšší správní soud ustanovil stěžovateli k jeho žádosti zástupce z řad advokátů; náklady řízení v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Náklady řízení o kasační stížnosti spočívají v odměně za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti) v částce 6.200 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a v náhradě hotových výdajů v částce 600 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky); celkem tedy 6.800 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně činí 1.428 Kč. Ustanovenému advokátu se tedy přiznává odměna v celkové výši 8.228 Kč; tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. července 2014

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu